

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

11.10.2024

Lēmums Nr. 4-02/70/2024
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
nepiemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Olaines novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000024332, juridiskā adrese: Zemgales iela 33, Olaine, Olaines novads, LV – 2114, e-pasts: pasts@olaine.lv.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālplānojums nekustamajam īpašumam “Ālupi 3” (kadastra Nr. 8080 003 0061), Olaines pagastā, Olaines novadā¹ (turpmāk – Lokālplānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Izstrādātājas 2024. gada 1. oktobra vēstule Nr. ONP/1.12./8144-ND “Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību”, iesniegums “Lokālplānojums nekustamajam īpašumam “Ālupi 3””² (turpmāk – Iesniegums), Olaines novada pašvaldības 2022. gada 23. novembra lēmums (protokola Nr. 16., 18. p.) “Par lokālplānojuma izstrādes uzsākšanu nekustamajam īpašumam “Ālupi 3”, Olaines pagastā, Olaines novadā, grozot Olaines novada teritorijas plānojumu”, Darba uzdevums “Lokālplānojuma izstrādei nekustamajam īpašumam “Ālupi 3” Olaines pagastā, Olaines novadā (kadastra Nr. 8080 003 0061) teritorijā, grozot Olaines novada teritorijas plānojumu” (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2023. gada 22. maija vēstule Nr. 11.2/AP/6047/2023 “Nosacījumi lokālplānojumam “Ālupi 3”, Olaines pagastā, Olaines novadā”, Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2024. gada 27. septembra vēstule Nr. 4.8/6026/2024–N “Par lokālplānojuma izstrādi “Ālupi 3”, Olaines pagastā, Olaines novadā” un Veselības inspekcijas 2024. gada 17. septembra vēstule Nr. 2.4.5.–1./6756 “Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādes procedūru lokālplānojuma izstrādei”.

¹ Lokālplānojums ietver nekustamo īpašumu “Ālupi 3” (kadastra numurs 8080 003 0061) un teritoriju, kas saistīta ar transporta infrastruktūrai paredzēto koridoru pārkātošanu, ņemot vērā iecerēto funkcionālā zonējuma maiņu īpašumā Ālupi 3 un spēkā esošo detālplānojumu nekustamajiem īpašumiem "Dižplavas" 1. zemes vienības daļai (kadastra Nr. 8080 003 0022), 2. zemes vienībai (kadastra Nr. 8080 003 0021) un "Gaidas" (kadastra Nr. 8080 003 0001), Olaines pagastā, Olaines novadā.

² Biroja reģ. Nr. 4-01/2722/2024.

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Plānošanas dokumentam nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), ņemot vērā Dienesta, DAP administrācijas un Veselības inspekcijas viedokli par Stratēģiskā novērtējuma nepiemērošanu.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam³ (turpmāk – Birojs) – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2024. gada 1. oktobrī Birojā saņemta Izstrādātājas 2024. gada 1. oktobra vēstule Nr. ONP/1.12./8144-ND “Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību” un Iesniegums, kurā norādīts, ka Lokālplānojuma izstrāde tiek veikta atbilstoši Lēmumam un Darba uzdevumam. Saskaņā ar Iesniegumu, Lēmumu un Darba uzdevumu:
 - 2.1. Plānošanas dokumentu paredzēts izstrādāt saskaņā ar Olaines novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2040. gadam⁴ (turpmāk – Stratēģiju) un spēkā esošo Olaines novada teritorijas plānojumu⁵ (turpmāk – Teritorijas plānojums). Lokālplānojuma izstrāde tiek veikta, lai radītu priekšnoteikumus Lokālplānojuma teritorijā veikt dzīvojamo apbūvi.
 - 2.2. Lokālplānojuma teritorijā ir iekļauts nekustamais īpašums “Ālupi 3” (kadastra Nr. 8080 003 0061) un teritorija, kas saistīta ar transporta infrastruktūrai paredzēto koridoru pārkātošanu, ņemot vērā iecerēto funkcionālā zonējuma maiņu Īpašumā un spēkā esošo detālplānojumu nekustamajiem īpašumiem “Dižplavas” 1. zemes vienības daļai (kadastra Nr. 8080 003 0022), 2. zemes vienībai (kadastra Nr. 8080 003 0021) un “Gaidas” (kadastra Nr. 8080 003 0001), Olaines pagastā, Olaines novadā.
 - 2.3. Lokālplānojuma izstrādes mērķis ir grozīt Teritorijas plānojumu, mainot Lokālplānojuma teritorijai esošo funkcionālo zonējumu no Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R) uz Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritoriju (DzM), veikt Īpašuma sadali apbūves gabalos un detalizēt teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus (turpmāk – TIAN).
 - 2.4. Lokālplānojuma risinājumos plānotās darbības neatbilst Likuma 1. un 2. pielikumā minētajām darbībām.
 - 2.5. Saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmā ”Ozols” iekļauto informāciju, Lokālplānojuma teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (turpmāk – ĪADT). Lokālplānojuma teritorijā nav reģistrēti mikroliegumi, īpaši aizsargājami biotopi un īpaši aizsargājamas sugu atradnes.
3. Izstrādātāja, atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157)

³ Likuma 6. panta pirmā daļa.

⁴ Pieejams: <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/153036>.

⁵ Pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis?documents=open#document_21806.

III nodaļā noteiktajam, ir veikusi konsultācijas par plānošanas dokumenta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību ar Dienestu, Veselības inspekciju un DAP administrāciju. Iesniegumam pievienotas:

- 3.1. Dienesta 2023. gada 22. maija vēstule Nr. 11.2/AP/6047/2023 “Nosacījumi lokālpilnojumam “Ālupi 3”, Olaines pagastā, Olaines novadā”. Dienesta ieskatā, ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 prasības, plānošanas dokumentam nav jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo nav paredzama būtiska ietekme uz vidi, ja tiek izpildīti Dienesta nosacījumi. Dienesta vēstulē izvirzītas prasības Lokālpilnojumam izstrādei:
 - 3.1.1. Lokālpilnojumam risinājumus izvērtēt Stratēģijas kontekstā un nodrošināt atbilstību tai.
 - 3.1.2. Uzrādīt vides un dabas resursu aizsargjoslas, nosakot saimnieciskās darbības aprobežojumus atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām.
 - 3.1.3. Izstrādāt transporta kustības shēmu, uzrādīt piebraucamos ceļus, ielas Lokālpilnojumam teritorijā.
 - 3.1.4. Izstrādāt teritorijas inženierkomunikāciju shēmu, paredzot ūdensapgādes un sadzīves kanalizācijas risinājumus atbilstoši normatīvo aktu prasībām vides aizsardzībā. Pieļaujot pagaidu risinājumu – decentralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas izveidi, Paskaidrojuma rakstā ir jāizvērtē vides riski un tehniski ekonomiskais pamatojums – tā, lai Dienests var pārliecināties par izvēlēto risinājuma pamatotību, t.sk. ņemot vērā iespējamās ietekmes uz virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti un aizsargātību no piesārņojuma), iespējamās ietekmes uz meliorācijas sistēmu darbību, pastāvošā gruntsūdens līmeņa ietekmes uz lokālo ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu darbību, lokālo iekārtu apsaimniekošanas riskus, ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēja pašreizējo piedāvājumu un plānus par centralizēto ūdensapgādes un sadzīves kanalizācijas sistēmu izbūvi līdz detālpilnojumam teritorijai un iespējamās līdzekļus, kā panākt mājāsaimniecību faktisku pārslēgšanu uz centralizētajām sistēmām pēc to izbūves. Atbilstoši vides risku izvērtējumam Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos ir jāiekļauj prasības, kas samazinātu vides riskus, kā arī jānosaka, ka pēc centralizēto ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu izbūves pieslēgums tai ir obligāts.
 - 3.1.5. Noteikt prasības siltumapgādei.
 - 3.1.6. Noteikt prasības apstādījumu un labiekārtojuma ierīkošanai.
 - 3.1.7. Noteikt prasības lietussūdeņu novadīšanai.
 - 3.1.8. Ņemot vērā to, ka Lokālpilnojumam teritorija robežosies ar plānoto Rūpnieciskās apbūves teritoriju (R), izvērtēt ietekmes (troksnis, gaisa piesārņojums, transporta plūsmas u.c.) uz plānoto Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritoriju (DzM) un noteikt atbilstošas prasības TIAN negatīvo ietekmju mazināšanai / novēršanai.
- 3.2. DAP administrācijas 2024. gada 27. septembra vēstule Nr. 4.8/6026/2024–N “Par lokālpilnojumam izstrādi “Ālupi 3”, Olaines pagastā, Olaines novadā”. Vēstulē norādīts, ka, saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” iekļauto informāciju, Lokālpilnojumam teritorija neatrodas ĪADT vai mikroliegumā, tajā nav reģistrēti dižkoki, īpaši aizsargājami biotopi vai īpaši aizsargājama sugu atradnes. DAP administrācijas vērtējumā plānošanas dokumentam var nepiemērot Stratēģisko novērtējumu, jo Lokālpilnojumam īstenošanai nav paredzama būtiska negatīva ietekme uz ĪADT, īpaši aizsargājamiem biotopiem vai sugām.

- 3.3. Veselības inspekcijas 2024. gada 17. septembra vēstule Nr. 2.4.5.–1./6756 “Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādes procedūru lokālplānojuma izstrādei”. Veselības inspekcija, izvērtējot informāciju par plānošanas dokumenta izstrādes mērķi, ņemot vērā Likuma 4. panta prasības, uzskata par iespējamu nepiemērot plānošanas dokumentam Stratēģisko novērtējumu.
4. Darba uzdevumā izvirzītas prasības Lokālplānojuma izstrādei, tostarp:
- 4.1. Pamatot Teritorijas plānojumu grozījumu nepieciešamību Lokālplānojuma teritorijā.
 - 4.2. Noteikt prasības publiskās ārtelpas izveidei un tās elementu izvietojumam.
 - 4.3. Pēc nepieciešamības koriģēt transporta un publiskajai infrastruktūrai nepieciešamo koridoru (sarkano līniju) novietojumu, nodrošinot piekļuves iespējas visiem jaunveidojamiem zemesgabaliem, kā arī inženierkomunikāciju pieslēgumus centrālajiem tīkliem (elektroapgāde, ūdensapgāde, kanalizācija).
 - 4.4. Izvērtēt risinājumus piekļuvei nekustamajiem īpašumiem, kuru piekļūšanu maina nekustamā īpašuma vai ar to saistītās infrastruktūras būvniecība.
 - 4.5. Izstrādāt perspektīvos ielu šķērsprofilus visām ielām, ko skar Lokālplānojuma risinājumi.
 - 4.6. Projektēt meliorācijas sistēmu pārkārtošanu. Noteikt prasības teritorijas lietus ūdeņu savākšanai, uzkrāšanai vai novadīšanai un meliorācijas sistēmas attīstībai.
 - 4.7. Projekta sastāvā izstrādāt TIAN Lokālplānojumā ietvertajai teritorijai. Izstrādāt skiču paraugus plānotai apbūvei ar vienotiem dizaina principiem un elementiem.
 - 4.8. Paredzēt teritoriju dalīti savākoto atkritumu konteineru novietnei ar piekļuves iespēju.
 - 4.9. Lokālplānojuma saistošo noteikumu projektā paredzēt tā īstenošanas kārtas un secību.
 - 4.10. Projekta izstrādes laikā ņemt vērā piegulošo teritoriju detālplānojumu risinājumus.
 - 4.11. Piebrauktuvju un caurbrauktuvju pieslēgumus pie maģistrālajām ielām paredzēt atbilstoši normatīvo aktu prasībām satiksmes jomā.
5. Lokālplānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Izvērtējis Biroja rīcībā esošo informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² panta noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka Lokālplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams:
- 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
 - 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, ko apstiprina vietējā pašvaldība un kas saistīti ar

reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.

- 5.3. Birojs konstatē, ka Lokālplānojums tiek izstrādāts ar mērķi, lai radītu priekšnoteikumus dzīvojamās apbūves izveidei Īpašuma teritorijā. Atbilstoši spēkā esošajam Teritorijas plānojumam Īpašuma teritorijai noteiktais funkcionālais zonējums ir Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R), kur atbilstoši TIAN nosacījumiem dzīvojamā apbūve nav iekļauta kā teritorijas atļautais izmantošanas veids. Ar Lokālplānojuma risinājumiem tiek plānots mainīt spēkā esošajā Teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonējumu no Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R) uz Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritoriju (DzM), kā arī veikt Īpašuma sadali apbūves gabalos un detalizēt TIAN. Birojs secina, ka ar Lokālplānojuma īstenošanu netiek paredzētas jaunas būtiskas vidi ietekmējošas izmaiņas teritorijas turpmākajā izmantošanā (salīdzinājumā ar pašlaik Lokālplānojuma teritorijā atbilstoši Teritorijas plānojuma TIAN 4.6.1.2. punkta nosacījumiem pieļaujamo apbūvi / objektu izveidi) (Likuma 23.² panta 3. punkta “d” apakšpunkts).
- 5.4. Saskaņā ar Iesniegumā sniegto informāciju un Darba uzdevumu, Lokālplānojuma teritorijā netiek plānotas Likuma 1. un 2. pielikumā minētās darbības. Izvērtējis Birojā iesniegto informāciju, kas pamato plānošanas dokumenta izstrādi, Birojs arī nekonstatē, ka attiecīgās darbības Lokālplānojuma teritorijā varētu tikt paredzētas. Ievērojot minēto, Lokālplānojums nav pielīdzināms Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams.
- 5.5. Atbilstoši DAP administrācijas sniegtajai informācijai, Īpašums neatrodas ĪADT vai mikroliegumā, kā arī tajā nav reģistrēti dižkoki, īpaši aizsargājami biotopi vai īpaši aizsargājami sugu atradnes. Līdz ar to nav konstatējams, ka Lokālplānojums atbilstu Likuma 4. panta trešās daļas 2. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams, to savas kompetences ietvaros nav konstatējusi arī DAP administrācija.
- 5.6. Ņemot vērā plānotās funkcionālā zonējuma izmaiņas, ar Lokālplānojuma realizēšanu nav paredzama slodzes uz vidi palielināšanās konkrētajā teritorijā (salīdzinājumā ar Teritorijas plānojumā pieļaujamo rūpniecisko apbūvi), līdz ar to nav sagaidāms, ka Lokālplānojuma realizēšana varētu būt saistīta ar nozīmīgām vides problēmām. Vērtējot iespējamo ietekmes būtiskumu, t.sk. to, cik lielā mērā Lokālplānojumā ietverti priekšnoteikumi darbību ar būtisku ietekmi realizācijai, cik lielā mērā tas varētu ietekmēt plānošanas dokumentus citos plānošanas līmeņos, tajos iekļaujamos nosacījumus u.c. aspektus. Birojs konstatē, ka ar Lokālplānojuma īstenošanu netiek paredzētas būtiskas vidi negatīvi ietekmējošas jaunas izmaiņas teritorijas turpmākajā izmantošanā. Vienlaikus Birojs vērs uzmanību nepieciešamībai TIAN noteikt prasības tuvumā esošās / potenciāli attīstāmas ražošanas apbūves negatīvās ietekmes (trokšņi, smakas, vizuālais piesārņojums) novēršanai vai mazināšanai uz Lokālplānojuma teritorijā plānoto dzīvojamo funkciju (skatīt šā lēmuma 3.1.8. punktā ietvertos Dienesta nosacījumus) (Likuma 23.² panta 1. punkta “a” – “e” apakšpunkts).
- 5.7. Vadoties no šobrīd pieejamās informācijas, plānošanas dokumentam Stratēģiskā novērtējuma procedūra nav nepieciešama, ņemot vērā iepriekš minētos Biroja

secinājumus, to savas kompetences ietvaros neprasa Dienests, Veselības inspekcija un DAP administrācija, to nepieprasa spēkā esošie normatīvie akti un tās nepieciešamība neizriet no Likuma 23.² panta stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritēriju noteiktajiem nosacījumiem.

6. Līdz ar to Birojs, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju, saskaņā ar Likuma 4. panta trešās daļas un 23.² panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem, konstatē, ka Lokālplānojumam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
2. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 5., 6., 7. punkts.
3. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā lēmumā ietverto faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Likuma 23.² pantā noteiktajiem stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamības kritērijiem un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs, atbilstoši Likuma 23.³ panta 1. punktam, secina, ka konkrētajā gadījumā plānošanas dokumenta īstenošanai nav paredzama tik būtiska negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālplānojumam nekustamajam īpašumam “Ālupi 3” (kadastra Nr. 8080 003 0061), Olaines pagastā, Olaines novadā.

Direktore

(paraksts*)

Daiga Avdejanova

** Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

Daina Dzeguze
daina.dzeguze@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Olaines novada pašvaldībai, *E.Adresē*.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.